otstarbel välismail a-il 1922, 1926 ja 1929, oli Tartu ülikooli arstiteaduskonna dekaaniks 1920—31. A-st 1932 oli K. V Riigikogu liige rahvusliku keskerakonna rühmas, kuhu ta kuulus tööerakonna ühinemisest saadik E. rahvaerakonnaga 1932. a. alguses. Haridus- ja sotsiaalministrina K. toimis J. Tõnisson'i (vt. ka *Suppl.*) valitsuses maist okt-ni 1933. Saanud arterioskleroosi tagajärjel halvatuse 1933 ja vahepeal mõnevõrra paranenud, suri ta 3. VIII 1936 ukj. Tartus (maetud Metsakalmistule Tallinnas). — K-u dekaaniks olemise ajal kutsuti tema algatusel ellu närvikliinik, lastekliinik ja kehalise kasvatuse instituut. Mõnesid teoreetilisi arstiteaduskonna õppekohti pidas ta esialgu vajalikuks täita välismaalastega kui tema arvates paremate teadlastega neil aladel. K. oli Eesti Tuberkuloosi Vastu Võitlemise Liidu asutajaid ja juhataja algusest 1925 kuni 1936 ning valiti s. a. suvel liidu auliikmeks. Tartu Eesti Arstide Seltsi auliige oli ta a-st 1932. E. Ajutise Valitsuse ühe volinikuna võttis K. osa nov-s 1918 Riias A. Winnig'iga (vt.) peetud läbirääkimistest ja lepingu sõlmimisest. Süvenenud poliitilis-ühiskondlikesse küsimusisse, arendas ta viimasel paaril eluaastal innukalt demokraatlikku mõttelaadi ms. oma artiklite kaudu „Tänapäevas" jm. K. on avaldanud kirjutisi ka „Eesti Arstis".

„Tänapäev" 1936, nr. 9; „Eesti Arst" 1937, nr. 1 (A. Lüüs, U. Karell); Post. 1936, nr. 207 jj.; Pvl. 1936, nr. 208 jj.; „Vaba Maa" 1936, nr. 174 jj.; „Uus Eesti" 1936, nr. 208 jj.; E. Laaman, Eesti iseseisvuse sünd I—VI (1936—38), lk. 207, 254, 258 jj. *J. K.; T.*

KONSA, Amalie (varjunimi **Brigitta**), näitlejanna, sünd. 25. II 1873 vkj. Tartus töölise lapsena (isa eestlane, ema leedulane), õppis Tartus Jaani kiriku algkoolis. K. hakkas 13-aastasena laulma „Vanemuise" lavakooris ja esinema a-st 1894 laulumängude kõrvalosades. A. 1896 algas K. lavategevuse õitseaeg, mis vältas 10 a. Ta oli publiku lemmikuks eriti primadonnana laulumängudes. Oma ladusa, naljaosava mängu kaudu elustas ta lava soojuse ja värskusega. K. esines palju kordi ka väljaspool Tartut. „Vanemuise" uue teatrimaja avamise järel 1906 olid K. ja Karl Triipus ainsad, kes pääsesid A. Viera (vt.) trupist K. Menningu (vt.) juurde „Vanemuise" elukutselisse näitlejaskonda, kus K. tegevus arenes juba tagasihoidlikkuse raamis. K. läks pensionile kevadel 1926. Ta on a-st 1936 E. Näitlejate Liidu auliige.

Post. 1895, nr. 271, 1926, nr. 130, 135 jm. saadud andmed. *K. E. S.*

KOORT, Alfred, filosoof, sünd. 16. V 1901 vkj. Viljandis käsitöölise pojana, õppis Tartus kommertskoolis ja 1919—24 Tartu ülikooli filosoofiateaduskonnas, mille lõpetas mag. phil. astmega, töötas 1924—27 ülikooli stipendiaadina kodumaal, Göttingeni ülikoolis ja Pariisis (1926). A-il 1927—35 oli K. õppeülesandetäitja Tartu ülikoolis filosoofia ja pedagoogika alal; ta täiendas end õppevaheaegadel välismaal, eriti Göttingenis ja Berliinis. K. omandas 1934 Tartus dr. phil. astme ja on toiminud a-st 1935 filosoofia ja pedagoogika dots-na, a-st 1938 adjunktprof-na ja a-st 1939 erakorralise prof-na. Ta on olnud õpetajaks Tartu õpetajateseminaris (1923), Tartu kommertsgümnaasiumis (1927—28) ja lektoriks Tallinna pedagoogiumis (1930—32), Tallinna ja Tartu rahvaülikoolis ja mitmeil õpetajatekursusil. K. on a-st 1931 Akadeemilise Pedagoogika Seltsi esimees ja seltsi pedagoogiliste aastaraamatute (seni ilm. I—III) toimetaja. Peale oma doktoriväitekirja „Beiträge zur Logik des Typusbegriffs" (*Acta* B XXXVIII_4 ja XXXIX_1, 1936—38) on K. avaldanud teosed „Sissejuhatus filosoofiasse" (Tartu, 1938) ja „Kaasaegset filosoofiat" I (*ibid.*, 1938) ning teaduslikke jm. artikleid ajakirjades „Looming", „Ajalooline Ajakiri", „Kasvatus", „Eesti Kool", „Eesti Keel" („Keel ja loogika" a. 1931), „Akadeemia" (mille toimetajaid ta on), „Areng", soome ajakirjas „Kasvatus ja koulu" jm. Ta on tõlkinud raamatud: W. James'i „Kõned õpetajaile psüholoogiast" (Tall., 1920), W. Jerusalem'i „Psüholoogia õperaamat" (*ibid.*, 1921), W. A. Lay „Eksperimentaalne pedagoogika" (Tartu, 1924) ja J. Payot' „Tahte kasvatamine" (*ibid.*, 1926).

Isikl. saadud andmed. *J. T.*

* **KOORT, Jaan**, kujur ja maalikunstnik, sünd. 25. X 1883 (mitte 7. XI ega 19. XI 1883) vkj. Tartumaal Sootaga v. Pupastvere külas. Töötanud 1916—21 Tartus, toimis K. sügisest 1921 Tallinnas Riigi kunsttööstuskooli õppejõuna

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 135